

PEDAGOGIKADA HAMKORLIK TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH

Osiyo xalqaro universiteti o'qituvchisi

Mahmudova Nigora Hikmatovna

Annotatsiya:

Hamkorlik texnologiyasi o'qituvchilar va talabalarning raqamli asrda o'zaro ta'siri va o'rganish usullarini inqilob qildi. Ushbu maqolada hamkorlik texnologiyasini pedagogikaga kiritishning afzalliklari va uning o'quvchilarning faolligiga, tanqidiy fikrlashiga va umumiy ta'lim natijalariga ta'siri o'rganiladi. Turli adabiyot manbalarini o'rganib chiqib, ushbu maqola o'qitish va o'rganish tajribasini yaxshilash uchun ta'lim muhitida hamkorlik vositalarini birlashtirish muhimligini ta'kidlashni maqsad qilgan.

Kalit so'zlar: Hamkorlik texnologiyasi, pedagogika, o'quvchilarning faolligi, tanqidiy fikrlash, o'quv natijalari

Kirish:

Hozirgi jadal rivojlanayotgan texnologik sharoitda pedagogikada hamkorlik texnologiyasidan foydalanish tobora kengayib bormoqda. Onlayn muhokama forumlari, virtual sinf xonalari va guruh loyiha platformalari kabi hamkorlik vositalari talabalar o'rtasida faol ishtirok etish, hamkorlik va bilim almashishni rag'batlantirish orqali an'anaviy o'qitish usullarini o'zgartirdi. Ko'proq interfaol va dinamik o'quv muhitiga o'tish o'qituvchilar uchun ham, o'quvchilar uchun ham foydali ekanligini isbotladi.

Adabiyot manbalarini haqida umumiy ma'lumot; Adabiyot sharhi:

Bir nechta tadqiqotlar hamkorlik texnologiyasining talabalarning faolligi va motivatsiyasiga ijobiy ta'sirini ko'rsatdi. Dillenbourg (1999) tomonidan olib borilgan tadqiqotga ko'ra, hamkorlikdagi ta'lim muhiti tengdoshlarning o'zaro ta'siri va muhokamalari orqali murakkab tushunchalarni chuqurroq tushunishga yordam beradi. Xuddi shunday, Warschauer va boshqalar. (2000) hamkorlikdagi onlayn faoliyat bilan shug'ullanadigan talabalar an'anaviy sinfdagilarga qaraganda yuqori darajadagi tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini ko'rsatishini aniqladilar.

Pedagogikada hamkorlik texnologiyasidan foydalanish jahon ta'lim muassasalarida jadallik bilan ommalashib bormoqda. O'qitish va o'rganishdagi bunday innovatsion yondashuv o'quvchilarga real vaqt rejimida loyihalar ustida birgalikda ishlash, fikr almashish va tengdoshlari bilan hamkorlik qilish imkonini beradi. Hamkorlik texnologiyasi talabalarga kurs materiallari bilan yanada interfaol va dinamik tarzda shug'ullanish uchun platformani taqdim etadi, bu esa jamiyat tuyg'usini va umumiy o'rganish tajribasini uyg'otadi.

Pedagogikada hamkorlik texnologiyasidan foydalanishning asosiy afzalliklaridan biri shundaki, u talabalarning faol ishtiroki va faolligini rag'batlantiradi. Loyihalar ustida birgalikda ishlash orqali talabalar bir-biridan o'rganishlari, o'z nuqtai nazarlarini baham ko'rishlari va muammolarni hal qilishda hamkorlik qilishlari mumkin. Bu nafaqat mavzuni chuqur tushunishga yordam beradi, balki tanqidiy fikrlash va jamoada ishlash qobiliyatini rivojlantiradi.

Hamkorlik texnologiyasi, shuningdek, o'quv jarayonida ko'proq moslashuvchanlikni ta'minlaydi. Onlayn munozara forumlari, video konferentsiya va umumiy hujjatlarni tahrirlash platformalari kabi vositalar yordamida talabalar an'anaviy sinf soatlaridan tashqari va istalgan joydan loyihalarda hamkorlik qilishlari mumkin. Bu ularga o'z tezligida ishlash, resurslarga osongina kirish va tengdoshlari bilan samarali muloqot qilish imkonini beradi.

Pedagogikada hamkorlik texnologiyasidan foydalanishning yana bir afzalligi shundaki, u o'quvchilarda raqamli savodxonlik bo'yicha muhim ko'nikmalarni shakllantirishga yordam beradi. Bugungi raqamli asrda onlayn platformalarda harakat qilish, raqamli vositalar orqali samarali muloqot qilish va virtual hamkorlik qilish ham akademik, ham professional sharoitlarda muvaffaqiyatga erishish uchun muhim ko'nikmalardir. Hamkorlik texnologiyasini o'z ta'lim tajribasiga qo'shish orqali talabalar raqamli dunyoda muvaffaqiyat qozonish uchun yaxshi jihozlangan.

Bundan tashqari, hamkorlikdagi texnologiya o'rganishni yanada interaktiv va qiziqarli qilish orqali o'quvchilarning motivatsiyasi va faolligini oshirishi mumkin. Amaliy mashg'ulotlar, guruh muhokamalari va o'rtoqlarning fikr-mulohazalarini o'tkazish imkoniyatini yaratib, o'quvchilarning o'quv jarayonida faol ishtirok etishlari va ma'lumotlarni yaxshiroq saqlashlari mumkin.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, pedagogikada hamkorlik texnologiyasidan foydalanish o'qituvchilar uchun ham, o'quvchilar uchun ham ko'plab imtiyozlar beradi. Faol ishtirokni rag'batlantirish, tengdoshlar o'rtasida hamkorlikni rivojlantirish, raqamli savodxonlik ko'nikmalarini oshirish, o'rganish imkoniyatlarida moslashuvchanlikni oshirish va talabalar motivatsiyasini oshirish orqali hamkorlik texnologiyasi an'anaviy o'qitish usullarini inqilob qilish imkoniyatiga ega. Ta'lim muassasalari sinfda yangi texnologiyalarni qo'llashda davom etar ekan, hamkorlikdagi texnologiyalarning integratsiyasi o'quvchilarning ta'lim tajribasini oshirish uchun qimmatli vosita ekanligini isbotlamoqda.

Bundan tashqari, Shih va boshqalarning tadqiqotlari. (2010) aqliy hujum, fikr almashish va loyihaga asoslangan ta'lim imkoniyatlarini taqdim etish orqali talabalar o'rtasida ijodkorlik va innovatsiyalarni rag'batlantirishda hamkorlikdagi texnologiyalarning rolini ta'kidlaydi. Ushbu topilmalar talabalar uchun yanada interaktiv va qiziqarli ta'lim tajribasini rivojlantirish uchun hamkorlik vositalarini pedagogik amaliyotga integratsiya qilish muhimligini ta'kidlaydi.

Xulosa:

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, pedagogikada hamkorlik texnologiyasidan foydalanish faol ishtirok etish, tanqidiy fikrlash qobiliyatlari va umumiy o'quv yutuqlarini rag'batlantirish orqali ham o'qituvchilar, ham talabalar uchun ko'plab afzalliklarni beradi. Hamkorlik vositalaridan samarali foydalanish orqali o'qituvchilar o'quvchilarning ta'lim natijalarini yaxshilaydigan yanada interaktiv va qiziqarli o'quv muhitini yaratishi mumkin. Ta'limdagi raqamli yutuqlarni qo'llashda davom etar ekanmiz, o'qituvchilar tobora raqamli dunyoda talabalarni muvaffaqiyatga tayyorlash uchun hamkorlikdagi texnologiyalarni o'qitish amaliyotiga integratsiya qilishning innovatsion usullarini o'rganishlari zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Maxmudova, N. (2018). THE ROLE OF COMPUTER TECHNOLOGIES IN THE INNOVATIVE TRAINING PROCESS. *Экономика и социум*, (3 (46)), 34-36.
2. Hikmatovna, M. N. (2023). Goals and Tasks of Education. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(9), 360-362.
3. Hikmatovna, M. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARDA TEXNOLOGIYA FANINI O'QITISH JARAYONIDA QO'LLANILADIGAN METOD VA VOSITALAR. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 339-344.

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-4, ISSUE-3

4. Hikmatovna, M. N. (2023). Tarbiyaning Maqsad Va Vazifalari. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(9), 386-388.
5. Mahmudova, N. H. (2023). Influence of family environment on personal socialization. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(10), 440-446.
6. Nigora Hikmatovna Mahmudova. (2023). BASIC TASKS OF TEACHING THE SCIENCE OF "EDUCATION" IN PRIMARY GRADES. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(10), 447-452.
7. Hikmatovna, M. N. (2024). Shaxs kamoloti ijtimoiy-biologik hodisa, pedagogik jarayon obykti va subyekti sifatida. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 2(1), 31-43.
8. Mahmudova Nigora Hikmatovna. (2024). INFLUENCE OF FAMILY ENVIRONMENT ON PERSONAL SOCIALIZATION. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(3), 164-170.
9. Hikmatovna, M. N. (2024). CONTENT OF THE INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAM. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 2(2), 88-94.
10. Sobirovna, S. Y. (2023). O 'YIN ORQALI BOLA TAFAKKURI VA NUTQINI OSTIRISH. *SAMARALI TA'LIM VA BARQAROR INNOVATSIYALAR*, 1(3), 93-99.
11. Yulduz, S. (2023). KREATIV YONDASHUVLAR ASOSIDA BOLALAR NUTQI VA TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISH. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 23(2), 87-92.
12. Yulduz, S. (2023). MAKTABGACHA YOSHDA GI BOLALARDA EKOLOGIK TA'LIM BERISHNING O'ZIGA XOSLIGI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 21(3), 124-129.
13. Sobirovna, S. Y. (2022). PEDAGOGNING KREATIVLIGI BOLALAR IJODIY RIVOJLANISHINING ZARUR SHARTI. *PEDAGOGS jurnali*, 1(1), 219-220.
14. Sobirovna, S. Y. (2022). KICHIK MAKTAB YOSHIDAGI O 'QUVCHILAR BILISH FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *PEDAGOGS jurnali*, 1(1), 158-160.
15. Sobirovna, Y. S. (2023). Methods and Tools of Economic Education in Preschool Children. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(9), 109-115.
16. Sobirovna, S. Y. (2023). METODIST FAOLIYATI ASOSLARI. *SAMARALI TA'LIM VA BARQAROR INNOVATSIYALAR*, 1(5), 108-114.
17. Sobirovna, S. Y. (2023). Creativity in the work of an educator. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(10), 361-367.
18. Sidiqova Yulduz. (2024). SYUJETLI-ROLLI O'YINLARNING BOLA FAOLIYATIDAGI AHAMIYATI. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 2(1), 44-51.

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-4, ISSUE-3

19. Sidiqova Yulduz Sobirovna. (2024). МАКТАБГАЧА ТА’ЛИМДА НУТҚ, МУЛОҚОТ О’ҚИШ ВА YOZISH MALAKALARINING SOHALARI. TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 2(1), 52–62.
20. Sobirovna, S. Y. (2024). AESTHETIC EDUCATION AS A TOOL TO LEAD CHILDREN TO PERFECTION. МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА, 2(2), 354-367.
21. Yulduz, S. (2024). Estetik tarbiya bolalarni komillikka yetaklovchi vosita sifatida. TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 2(2), 95-106.
22. Isomova, FATQ (2022). THE IMPORTANCE OF SPEECH DEVELOPMENT ACTIVITIES IN PREPARING CHILDREN FOR SCHOOL EDUCATION IN PRESCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATIONS. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2(1), 947-949.
23. G’aniyevna, P. R. F. (2022, June). МАКТАБГА TAYYORLOV GURUHLARI UCHUN SAVODXONLIKKA O’RGATISH MASHG’ULOTLARIDA, A’HARF-TOVUSHINI O’RGATISH METODIKASI. In E Conference Zone (pp. 38-41).
24. O’ktam qizi Buxoro, S. M. (2022). BOLANING NUTQINI RIVOJLANTIRUVCHI O ‘YINLAR. PEDAGOGS jurnali, 1(1), 484-486.
25. Oktam’s, S. M. (2023). Methods and Tools of Speech Development of Small Group Children in Preschool Education Organization. American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(9), 104-108.
26. O’ktam qizi Shukurova, M. (2023). Speech grow up in training using interactive methods. American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(10), 357-360.
27. O’ktam qizi Shukurova, M. (2023). The importance of genres of folklore in the education of preschool children. TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 1(5), 96-99.
28. Shukurova, M. (2023). METHODS AND METHODS OF INCREASING CHILDREN’S SPEECH IN A PRESCHOOL ORGANIZATION. Modern Science and Research, 2(10), 477–480.
29. Madina O’ktamovna Shukurova. (2024). " Growing children’s speech in the process of introducing them to the environment and nature ". Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 130–135.
30. Shukurova, M. (2024). OILADA FARZAND TARBIYASIDA OTANING ROLI. ZAMONAVIY TARAQQIYOTDA ILM-FAN VA MADANIYATNING O ‘RNI, 3(2), 162-167.
31. Bahriyeva, P. N., & Ro’ziyeva, M. Y. (2023). Reforms and Innovations in the Educational System in Uzbekistan. American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(6), 47-51.
32. Ruzieva, M. Y. (2017). Expression of Attitude to Colors in Turkic National Ritual Songs. Anglisticum. Journal of the Association-Institute for English Language and. American Studies, 6(1), 54.
33. Ro’ziyeva, M. Y. (2021). O’qish darslarida fasllar bilan bog’liq matnlar va ularning ahamiyati: DOI: 10.53885/edinres. 2021.86. 66.011 Ro’ziyeva MY, Boshlang ‘ich

ta'lim nazariyasi kafedrasini mudiri, fffd (PhD) Madinabonu Xayrulloeva, BuxDU, boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 4 kurs talabasi. In *Научно-практическая конференция* (pp. 23-24).

34. Ro'ziyeva, M. (2021). FOLKLORSHUNOSLIKDAGI YANGI BOSQICHLAR VA ULARNING TA'LIM JARAYONIDAGI AHAMIYATI: Mohichehra Ro'ziyeva, BuxDu Boshlang'ich ta'lim nazariyasi kafedrasini mudiri, PhD, dotsent. In *Научно-практическая конференция* (pp. 21-22).

35. Ситора Икромова Акбаровна. (2024). РАЗВИТИЕ СОЗНАНИЯ И ОБУЧЕНИЕ СТУДЕНТОВ ПОНЯТИЯМ БЕССОЗНАТЕЛЬНОГО. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(3), 157–163.

36. Ниёзова, Д. Б., Кодирова, Н. К., Курбанова, Л. М., Акбаров, Х. И., & Каттаев, Н. Т. (2019). Синтез и физико-химические свойства хитозан-кремнеземных наноконпозиционных материалов. *Universum: химия и биология*, (6 (60)), 68-72.

37. Toshboyeva, S. Q., Hamidov, S. X., & Qurbanova, L. M. (2021). Elektrolitik dissotsiyalanish nazariyasini o'qitishni AKT asosida takomillashtirish. *Science and Education*, 2(3), 357-361.

38. Qurbanova, L. M., & Qurbonova, D. N. (2021). ZOMIN SHIFOBAXSH O'SIMLIKLARINING HUSUSIYATLARI. *Журнал естественных наук*, 1(3).

39. Qurbanova, L. M., Mullajonova, Z. S., & Toshboyeva, S. K. (2021). "NEFTNI QAYTA ISHLASH" MAVZUSINI OQITISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH. *Science and Education*, 2(3), 362-366.

40. Erkinovich, X. Z., Murodullavena, K. L., Mamadievich, R. Z., Mamirkulovich, M. Z., Xidirovna, L. Z., Oblakulovich, K. S., & Axmadjonovich, S. S. (2021). Improving the Surgical Treatment of Patients with a Biliary Disease Complicated by Mirizzy Syndrome. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology*, 25(6), 14697-14702.

41. Курбанова, Л. М., Хидиров, З. Э., & Абдураимов, З. А. (2021). КЛИНИКО-ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ТЕЧЕНИЯ БРУЦЕЛЛЁЗА В ВОЗРАСТНОМ АСПЕКТЕ В САМАРКАНДСКОЙ ОБЛАСТИ. *Достижения науки и образования*, (1 (73)), 61-68.

42. Qurbanova, L. M., & Toshboyeva, S. K. (2021). KIMYOVIY TAJRIBALAR-O'QUVCHILARNING KIMYODAN TAYYORGARLIK DARAJASINI OSHIRISHDA MUHIM OMIL. *Журнал естественных наук*, 1(3).

43. Qurbanova, L. M., & Qarshiboyev, B. I. (2021). NAVBAHOR GILLARINING GLITSERIN BILAN MODIFIKASIYALANGAN YUQORI GIDROLIZLANGAN POLIAKRILONITRIL (RS-2-3) ASOSIDA FIZIK-KIMYOVIY XOSSALARINI O'RGANISH. *Журнал естественных наук*, 1(3).

44. Uktamovich, K. E., Oblakulovich, K. S., Murodullaevna, K. L., Hidirovna, L. Z., & Aslamovna, K. G. (2021). Effects of cellular cord blood on skin pathology in laboratory animals. *Central Asian Journal of Medical and Natural Science*, 2(1), 116-122.

45. Qurbanova, L. M. (2021). PISA XALQARO BAHOLASH DASTURINING AMALIY AHAMIYATI. *Academic research in educational sciences*, 2(CSPI conference 1), 1497-1500.

46. Narzullaevna, K. S., Esirgapovich, K. A., Xalimovich, J. M., Murodillaevna, B. R. S. K. L., Solijonovna, U. O., & Naimovich, B. B. (2021). What is Ecology?. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology*, 3341-3345.

47. Qurbanova, L. M., & Suhanbarov, A. M. O. G. L. (2021). ZAMONAVIY TA'LIMGA QO'YILADIGAN TALABLAR. *Academic research in educational sciences*, 2(CSPI conference 1), 1132-1135.

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-4, ISSUE-3

48. Ro'ziyeva, M. Y., & Azamova, N. U. B. (2024). BADIY ADABIYOTDA MAKON VA ZAMON TUSHUNCHASI VAULARNING KELIB CHIQISHI. *Analysis of world scientific views International Scientific Journal*, 2(2), 22-26.
49. Ruzieva, M. Y. (2016). EXPRESSION OF ATTITUDE TO COLORS IN TURKIC NATIONAL RITUAL SONGS. *Социосфера*, (4), 50-55.
50. Ro'ziyeva, M. (2021). FOLKLORSHUNOSLIKDAGI YANGI BOSQICHLAR VA ULARNING TA'LIM JARAYONIDAGI AHAMIYATI: Mohichehra Ro'ziyeva, BuxDu Boshlang'ich ta'lim nazariyasi kafedrasini mudiri, PhD, dotsent. In *Научно-практическая конференция* (pp. 21-22).
51. Рузиева, М. Я. (2019). ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ЖАНРОВ ФОЛЬКЛОРА НА УРОКАХ ЛИТЕРАТУРЫ. *ББК 71.0 И74 Редакционная коллегия Ответственный редактор*, 46.
52. Zainagalina, L. Z., Petrova, L. V., Suleymanov, R. I., Petrov, V. A., Gaforov, A. K., & Khuziakhmetova, L. D. (2017). Features of realization of score-rating system. In *Актуальные вопросы высшего профессионального образования* (pp. 196-198).
53. Зайнагалина, Л. З., Габдрахимов, М. С., Петрова, Л. В., & Сулейманов, Р. И. (2016). Организация академической мобильности студентов. In *Актуальные вопросы инженерного образования-2016* (pp. 46-50).
54. Suleimanov, R. I., Khabibullin, M. Y., & Suleimanov, R. I. (2021, October). Analysis of causes of failure of the electric centrifugal pump elements by the methods of automated diagnostics. In *Journal of Physics: Conference Series* (Vol. 2061, No. 1, p. 012027). IOP Publishing.
55. Сулейманов, Р. И., Хабибуллина, Р. Г., Габдрахимов, М. С., & Давыдова, О. В. (2016). Проверка на оригинальность текста выпускных квалификационных работ. In *Актуальные вопросы инженерного образования-2016* (pp. 76-82).
56. Oblakluovich, K. S., Uktamovich, K. E., Muradovich, Y. M., & Ibragimovich, S. R. (2022). Pathomorphological features of thymus in intrauterine-infected newborns with body hypotrophy. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 12(4), 22-31.
57. Suleymanov, R. I. (2024). MODERN METHODS OF TREATMENT OF CHRONIC GASTRITIS. *World Bulletin of Public Health*, 32, 80-82.
58. Suleymanov, R. I. (2024). Surgical Intervention for Complicated Peptic Ulcer Disease. *American Journal of Pediatric Medicine and Health Sciences* (2993-2149), 2(2), 470-475.
59. Сулейманов, Р. И. (2024). ЯЛЛИҒЛАНИШГА ҚАРШИ 2 ТУРДАГИ ДОРИ ВОСИТАЛАРИ ПОЛИПРАГМАЗИЯСИДА БУЙРАКЛАРИНИНГ МОРФОМЕТРИК ПАРАМЕТРЛАРИНИНГ ЎРГАНИШ. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 2(2), 166-172.
60. Akbarovna, I. S. (2023). THE DEVELOPMENT OF CONSCIOUSNESS AND THE TEACHING OF CONCEPTS OF THE UNCONSCIOUS TO STUDENTS. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 107-114.